

Navracsics Tibor

Az új Bizottság első napjai

A hivatalosan 2024. december 1-jén hivatalba lépett második Von der Leyen-bizottság ténylegesen egy nappal később, december 2-án, hétfőn kezdte meg működését. A mandátumát éppen csak megkezdő testület új belső szervezettel és munkamegosztással lát neki, egy eddig az európai integráció történetében példátlanul válságos időszakban.

Az új Bizottság munkájának alapját az Ursula von der Leyen által újbóli jelölése alkalmával bemutatott *Politikai iránymutatás* című dokumentum¹ szolgáltatja, amelynek a Bizottság munkadokumentumává átalakított változata² *A Bizottság prioritásai* címet viseli. Eszerint az új Bizottság hét elsődleges célt tűz ki maga elé.

Az első cél egy új terv megalkotása Európa fenntartható jólétéért és versenyképességéért, amely röviden az európai jóléti terv megalkotásában foglalható össze. A második az európai védelem és biztonság új korszakának kialakítását tűzi ki célul, a harmadik az emberek támogatását, társadalmaink és szociális modellünk megerősítését. A negyedik prioritás az életminőségünk fenntartása, az élelmezésbiztonság, a víz és a természet megóvásának témakörét öleli fel, míg az ötödik cél demokráciánk védelme és értékeink megőrzése. A hatodik célkitűzés Európa globális szerepvállalásának erősítését, míg a hetedik az Európai Unió jövőre való felkészítését, valamint a közös eredmények elérését jelöli meg prioritásként.

A hét prioritás szinte természetesen vonzotta volna a laikus szemlélők számára következményként azt a szervezeti felépítést is, ahol az alelnökök egy-egy elsőbbségi cél eléréséért felelnek. Éppen ezért váratlan némileg – bár pártpolitikai szempontból érthető –, hogy végül a külügyi főképviselővel együtt is csak hat alelnökkel rendelkezik a testület. Kaja Kallas külügyi és biztonságpolitikai főképviselő pozíciójából adódóan immáron hagyományosan alelnöke a Bizottságnak is, míg a többi öt alelnök az ügyvezető alelnöki címet viseli.

Az ügyvezető alelnöki pozíciók azonban csak lazán kötődnek az elnök által meghatározott prioritásokhoz. Teresa Ribera a tiszta, igazságos és versenyképes

¹ Political Guidelines 2024-2029 2024.

² A Bizottság prioritásai 2024.

átmenetért felel, Henna Virkkunen a techszuverenitás, a biztonság és demokrácia ügyvezető alelnöke. Stéphane Séjourné a gyarapodás és az ipari stratégia gazdája, Roxana Mînzatu a szociális jogok és készségek, a minőségi munkahelyek és felkészültség alelnöke, míg Raffaele Fitto a reformok és a kohéziós politika főnöke ügyvezető alelnöki minőségben. Ez az alelnöki ügyelosztás biztosan nem fogja segíteni sem az ügyvezető alelnökök egymás közötti viszonyának rendezését, sem a biztosok és az alelnökök közötti munkamegosztás meghatározását.

Az új Bizottság első napjai hagyományosan az ismerkedéssel telnek. A huszonhét tagú testületből mindössze hatan vannak olyanok, akik a korábbi ciklusban is a testületben szolgáltak, igaz, közöttük megtalálható a szolgálati idejét tekintve igazi veteránnak minősülő szlovák Maroš Šefčovič is. Ő 2010, a második Barroso-bizottság hivatalba lépése óta dolgozik a Bizottságban. Nem sokkal kevésbé rutinos Valdis Dombrovskis, aki 2014 óta lát el különböző – eddig többnyire alelnöki – feladatokat.

Az, hogy a két legnagyobb tapasztalattal rendelkező ember ezúttal nem alelnökként, hanem biztosként szolgál, egyértelműen a biztosok felé billenti el a belső erőviszonyokat a testületen belül. Ezt a tendenciát erősíti az is, hogy míg az alelnökök feladatmegszabása területük elnevezéséhez hasonlóan kissé homályos vagy költőies, addig a biztosok jól azonosítható, konkrét szakpolitikai területeket irányítanak majd.

Az első három napban érthetően túl sok, a külső szemlélő számára figyelemre méltó esemény még nem történt. Tegnap megtartották az első kollégiumi ülést is, a nyilvánosságra kerülő információk alapján azonban ezen még elsősorban az előző, november 30-ával leköszönt Bizottság által előkészített anyagokat tárgyalták. Az események súlya és sodrása azonban vélhetően túl sok időt nem ad az új Bizottságnak az ismerkedésre. A gyengélkedő gazdasági növekedés, a háború, a világgazdasági verseny súlya óriási feladatok elé állítja az Európai Uniót és annak végrehajtó testületét. A gyors ismerkedést tehát intenzív munka kell hogy kövesse Brüsszelben is.

2024. december 5.

Felhasznált irodalom

A Bizottság prioritásai (2024). *Európai Bizottság*, 2024. július 18. Online: https://commission.europa.eu/priorities-2024-2029_hu?prefLang=hu
Political Guidelines 2024-2029 (2024). *European Commission*, 2024. július 18. Online: https://commission.europa.eu/document/e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_en